

Powiatowy Urząd Pracy w Opolu

**OCENA RACJONALNOŚCI
WYDATKOWANIA ŚRODKÓW
FUNDUSZU PRACY PRZEZNACZONYCH
NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA,
ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJĘ ZAWODOWĄ
W 2008 ROKU**

Opole, marzec 2009 r.

WSTĘP

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia, i aktywizację zawodową w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu wyniósł w 2008 r. **18 882 800,- zł** w tym:

ŚRODKI PRYZNANE

- **6.386 300,-** - środki Funduszu Pracy ustalone wg algorytmu przeznaczone na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową przyznane decyzją MPiPS z dnia 14.02.2008 r.

ŚRODKI POZYSKANE PRZEZ PUP W OPOLU NA REALIZACJĘ PROJEKTÓW WSPÓLFINANSOWANYCH Z EFS I PROGRAMÓW LOKALNYCH

- **7 754 500,-** - środki Funduszu Pracy będące w dyspozycji samorządu województwa przeznaczone na realizację PO KL Podziałanie 6.1.3, program pn. **HERKULES**, przyznane decyzją MPiPS z dnia 07.05.2009 r.
- **1 135 000,-** - środki Funduszu Pracy będące w dyspozycji samorządu województwa przeznaczone na realizację programów lokalnych pn. **GOTOWI NA WSZYSTKO i NOWE HORYZONTY**, przyznane decyzją MPiPS z dnia 27.05.2009 r.
- **860 000,-** - środki Funduszu Pracy pochodzące z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej przeznaczone na realizację programu lokalnego pn. **MÓJ BIZNES**, przyznane decyzją MPiPS z dnia 30.06.2008 r.
- **447 000,-** - środki Funduszu Pracy pochodzące z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej przeznaczone na realizację programu lokalnego pn. **PROGRAM 45/50 PLUS**, przyznane decyzją MPiPS z dnia 10.07.2008 r.
- **1 100 000,-** - środki Funduszu Pracy pochodzące z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej przeznaczone na realizację programu lokalnego pn. **STAWIAM NA SIEBIE**, przyznane decyzją MPiPS z dnia 29.09.2007 r.
- **1 200 000,-** - środki Funduszu Pracy pochodzące z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej przeznaczone na realizację programu lokalnego pn. **MOJA SZANSA**, przyznane decyzją MPiPS z dnia 29.09.2007 r.

Wydatkowanie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową wyniosło w 2008 r. **18 793 905,- zł** co stanowi **99,5 %** limitu, przy czym wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w roku 2008 wyniosło **16 351 989,37 zł**, a wydatkowanie środków związane z płatnością zobowiązań wynikających z umów zawartych w 2007 r. i kontynuowanych w 2008 r. wyniosło **2 441 915,83 zł**.

Wydatkowanie środków Funduszu Pracy w rozbiciu na realizowane usługi i instrumenty rynku pracy przedstawia poniższa tabela:

<i>Limit na 2008 r.</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>% limitu</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r.</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>	<i>Zobowiązania na 2009 wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>
18 882 800,00 w tym:	18 793 905,20	99,5	2 441 915,83	16 351 989,37	3 493 369,12
- Szkolenia 2 416 623 13	2 384 284,88	98,7	162 597,00	2 221 687,88	351 500,00
- Prace interwencyjne 79 400,00	79 379,32	99,9	41 763,99	37 614,33	82 110,89
- Roboty publiczne 952 774,76	949 843,55	99,7	149 356,08	800 487,47	212 723,91
- Prace społecznie użyteczne 193 172,00	193 171,56	99,9	2 343,50	190 827,96	4 563,00
- Staże 4 599 586,70	4 558 974,77	99,1	1 586 751,00	2 972 223,77	1 875 745,34
- Przygotowanie zawodowe 1 763 780,89	1 757 142,78	99,6	344 415,83	1 412 726,95	668 666,59
- Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego 6 786 504,78	6 781 798,30	99,9	0,00	6 781 798,30	0,00
- Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego 1 675 875,73	1 674 229,09	99,9	65 862,00	1 608 367,09	102 196,00
- Zwrot kosztów przejazdu do pracy, na staż, przygotowanie zawodowe 367 183,73	367 183,72	100,0	87 561,53	279 622,19	193 112,39
- Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 5 856,23	5 856,23	100,0	212,80	5 643,43	2 751,00

- Ubezpieczenie społeczne rolników 1 052,00	1 052,00	100,0	1 052,00	0,00	0,00
- Koszty badań lekarskich art. 2 ust. 3 868,90	40 990,00	100,0	0,00	40 990,00	0,00

Strukturę wydatków środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową w 2007 r. przedstawia poniższa tabela:

<i>Tytuł</i>	<i>Planowany % limitu</i>	<i>Wykonany % w stosunku do ogółu wydatków FP</i>
Szkolenia	12,80	12,69
Prace interwencyjne	0,42	0,42
Roboty publiczne	5,05	5,05
Prace społecznie użyteczne	1,02	1,03
Staże	24,36	24,26
Przygotowanie zawodowe	9,34	9,34
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego	35,95	36,09
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	8,86	8,91
Zwrot kosztów przejazdu do pracy, na staż, przygotowanie zawodowe, wykonywania prac społecznie użytecznych	1,94	1,95
Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7	0,03	0,03
Ubezpieczenie społeczne rolników	0,01	0,01
Koszty badań lekarskich art. 2 ust. 3	0,22	0,22
OGÓŁEM	100	100

W 2008 r. programami na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej objęto ogółem **6903 osoby** w tym **803 osoby**, które kontynuowały program rozpoczęty w 2007 roku i **6100 osób** skierowanych do programów w 2008 roku.

Poniższa tabela przedstawia dane na temat realizacji poszczególnych usług i instrumentów rynku pracy w 2008 roku:

	<i>Liczba osób ogółem objętych programem w 2008 r.</i>	<i>Liczba osób kontynuujących program rozpoczęty w 2007 r.</i>	<i>Liczba osób skierowanych do programu w 2008 r.</i>	<i>Liczba osób kończących program do 31.12.2008</i>	<i>Liczba osób kontynuujących program w 2009 r.</i>
Ogółem w tym:	6903	803	6100	5786	1117
- Szkolenia	1965	57	1908	1876	89
- Prace interwencyjne	35	14	21	20	15
- Roboty publiczne	198	30	168	147	51
- Prace społecznie użyteczne	1331	0	1331	1331	0
- Staże	1363	374	989	894	469
- Przygotowanie zawodowe	496	390	404	317	177
- Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego	493	0	493	493	0
- Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	120	0	120	120	0
- Zwrot kosztów przejazdu do pracy, na staż lub przygotowanie zawodowe	892	236	656	581	311
- Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7	10	0	10	5	5
- Ubezpieczenie społeczne rolników	2	2	0	2	0

Dalszy materiał zawiera informacje na temat wydatkowania środków Funduszu Pracy w rozbiciu na poszczególne usługi i instrumenty rynku pracy

SZKOLENIA

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych w 2008 r. na finansowanie szkoleń osób bezrobotnych wynosił **2 416 623,19 zł**.

Wydatki z tego tytułu wyniosły w 2008 r. **2 384 284,88 zł** co stanowi **98,7 %** możliwego do wykorzystania limitu, z czego wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r. wyniosło **2 221 687,88 zł** a wydatkowanie środków związane z realizacją zobowiązań wynikających z umów zawartych w roku 2007 wyniosło **162 597,-zł**.

Ogółem szkoleniami objęto **1965 osób** w tym **57 osób** kontynuujących szkolenie rozpoczęte w 2007 r. i **1908 osób** skierowanych na kursy w 2008 r.

Dodatkowo **19 bezrobotnym** urząd sfinansował część kosztów studiów podyplomowych.

Poniższe zestawienie obrazuje finansowanie szkoleń bezrobotnych w 2008 roku w rozbiciu na poszczególne programy.

<i>Limit na 2008 r.</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r.</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>	<i>Zobowiązania na 2009 r. wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>
2 416 623,19	2 384 284,88	162 597,00	2 221 687,88	351 500,00
w tym :				
- szkolenia i studia podyplomowe finansowane tylko z algorytmu	604 196,70	162 597,00	440 652,30	234 460,00
- program HERKULES POKL Podziałanie 6.1.3	1 538 864,32	0,00	1 538 864,32	109 540,00
- program MÓJ BIZNES rezerwa ministra	71 547,30	0,00	71 547,30	0,00
- program 45/50 PLUS rezerwa ministra	4 901,00	0,00	5 848,40	0,00
- program STAWIAM NA SIEBIE rezerwa ministra	169 775,56	0,00	164 775,56	7 500,00

Do dnia 31.12.2008 r. udział w szkoleniu zakończyło **1876 osób**. W terminie do trzech miesięcy po zakończeniu szkolenia **711 osób podjęło pracę**. Wskaźnik efektywności programu na dzień 31.03.2009 r. wyniósł **37,9 %**.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób objętych szkoleniami w 2008 r. wraz z efektywnością programu wg stanu na dzień 31.03.2009 r.

	<i>Liczba osób objętych programem w 2008 r.</i>	<i>Liczba osób kończących program do 31.12.2008 r.</i>	<i>Liczba podjęć pracy po zakończeniu programu</i>	<i>Efektywność programu na dzień 31.03.2009</i>
Ogółem w tym :	1965	1876	711	37,9 %
- szkolenia finansowane tylko z algorytmu	687	642	254	39,6%
- program HERKULES	800	779	276	35,4%
- program MÓJ BIZNES	379	379	171	45,1%
- program 45/50 PLUS	26	26	5	4,0%
- program STAWIAM NA SIEBIE	73	50	5	10,0%

Osiągnięty w 2008 r. wskaźnik efektywności szkoleń bezrobotnych jest nieznacznie niższy, bo jedynie o 3,1 punktu procentowego od wskaźnika osiągniętego w 2007 roku.

Może to jednak świadczyć o pogarszającej się już w drugiej połowie 2008 roku sytuacji na rynku pracy, która mimo coraz lepszej i bardziej urozmaiconej ofercie szkoleniowej urzędu, dopasowanej do potrzeb bezrobotnych i pracodawców nie gwarantowała znalezienia stałego zatrudnienia po ukończeniu szkolenia. Tym bardziej, że latach 2004 – 2007 efektywność organizowanych przez urząd szkoleń rosła z każdym rokiem, z poziomu 29,9% do 41% w ubiegłym roku.

Średni koszt szkolenia jednej osoby bezrobotnej wyniósł w 2008 r. **1 348,63 zł.**

Koszt ponownego zatrudnienia wyniósł w 2008 r. **2857,11 zł**

PRACE INTERWENCYJNE

Na finansowanie zatrudnienia bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych w 2008 roku Powiatowy Urząd Pracy w Opolu przeznaczył środki Funduszu Pracy w wysokości **79 400,- zł.**

W omawianym okresie wykorzystanie przyznanego limitu wyniosło **79 378,32 zł** co stanowi **99,9 %** limitu, z czego wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych

w roku 2008 wyniosło **37 614,33 zł**, a wydatkowanie środków z tytułu zobowiązań wynikających z umów zawartych w 2007 r. wyniosło **41 763,09,- zł**.

Poniższa tabela przedstawia finansowanie prac interwencyjnych w 2008 roku:

<i>Limit na 2008 r.</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r.</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>	<i>Zobowiązania na 2009 r. wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>
79 400,00	79 378,32	41 763,99	37 614,33	82 110,89
w tym : - środki algorytmu 79 400,00	79 378,32	41 763,99	37 614,33	82 110,89

Ogółem w roku 2008 programem prac interwencyjnych objętych było **35 osób**, w tym **21 osób** skierowanych zostało do pracy przez urząd w 2008 roku, **14 osób** kontynuowało zatrudnienie podjęte w 2007 roku.

W omawianym okresie udział w programie zakończyło **20 osób**. **13 osób** zatrudnionych zostało na dalszy okres. Wskaźnik efektywności programu wyniósł **65 %**.

Poniżej tabela przedstawia liczbę osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych w 2008 roku oraz efektywność programu:

	<i>Liczba osób objętych programem</i>	<i>Liczba osób kończących program do 31.12.2008 r.</i>	<i>Liczba podjęć pracy po zakończeniu programu</i>	<i>Efektywność programu na dzień 31.03.2009 r.</i>
Ogółem	35	20	13	65,0 %
z tego : - środki algorytmu	35	20	13	65,0 %

W przypadku instrumentu rynku pracy jakim są prace interwencyjne obserwuje się od 2005 roku, a więc praktycznie od czasu kiedy pojawił się nowy instrument tj. refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, systematyczny spadek zainteresowania pracodawców tą formą zatrudnienia bezrobotnych. Korzyści finansowe pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych są czterokrotnie niższe niż tego, który zdecyduje się przyjąć do pracy bezrobotnego w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, a czas utrzymania stanowiska pracy jest taki sam i wynosi dwa lata.

Dodatkowo na niekorzyść prac interwencyjnych przemawia fakt, że w ramach tego instrumentu pracę mogą podjąć jedynie bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, natomiast na stanowisko pracy utworzone w ramach refundacji kosztów jego wyposażenia urząd może skierować każdego bezrobotnego zarejestrowanego w urzędzie. Dla porównania, liczba osób skierowanych do pracy w ramach prac interwencyjnych wyniosła: 130 osób w 2005 roku, 73 bezrobotnych w 2006 roku, 20 w 2007 roku i 20 bezrobotnych w omawianym 2008 roku.

Koszt jednostkowy zatrudnienia 1 bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych w 2007 roku wyniósł **3 858,40 zł**.

Koszt ponownego zatrudnienia wyniósł **5 690,64 zł**

ROBOTY PUBLICZNE

Na finansowanie robót publicznych w 2008 r. Powiatowy Urząd Pracy w Opolu przeznaczył kwotę **952 774,74 zł**.

Wykorzystanie limitu i faktyczne wydatkowanie środków Funduszu Pracy wyniosło **949 843,55** tj. **99,7 %** limitu z czego wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w roku 2008 wyniosło **800 487,47 zł**, a wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r. wyniosło **149 763,99 zł**.

Poniższa tabela przedstawia finansowanie robót publicznych w 2008 r.:

<i>Limit na 2008 r.</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r.</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>	<i>Zobowiązania na 2009 r. wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>
952 774,76	949 843,55	149 356,08	800 487,47	212 723,91
w tym :				
- środki algorytmu 732 774,76	732 774,76	149 356,08	583 418,68	15 298,69
- program NOWE HORYZONTY rezerwa samorządu województwa 220 000,00	217 068,79	0,00	217 068,79	197 425,22

W 2008 r. w ramach robót publicznych zatrudnionych było ogółem **198** bezrobotnych, w tym **30** osób kontynuujących program rozpoczęty w 2007 roku i **168** bezrobotnych skierowanych przez urząd do programu w 2008 roku. Do 31.12.2008 r. pracę zakończyło **147 osób**. W ciągu trzech miesięcy od zakończenia programu **47 osób** nie wróciło do ewidencji bezrobotnych.

Efektywność programu na dzień 31.03.2009 r. r. wyniosła **31,97%**.

Poniżej tabela przedstawia realizację zadań z zakresu podjęć pracy w 2008 roku, po zakończeniu zatrudnienia w ramach robót publicznych:

	<i>Liczba osób objętych programem</i>	<i>Liczba osób kończących program do 31.12.2008 r.</i>	<i>Liczba podjęć pracy po zakończeniu programu na dzień 31.03.2009 r.</i>	<i>Efektywność programu na dzień 31.03.2009 r.</i>
Ogółem	198	147	47	31,9 %
z tego :				
- środki algorytmu	137	132	37	28,0%
- program NOWE HORYZONTY	61	15	10	66,7%

Koszt jednostkowy zatrudnienia 1 bezrobotnego w ramach robót publicznych w roku 2008 wyniósł **6 031,02 zł**.

Koszt ponownego zatrudnienia wyniósł **19 719,30 zł**

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Limit środków Fundusz Pracy pochodzących z algorytmu, przeznaczony na realizację prac społecznie użytecznych wyniósł w 2008 r. **193 172,- zł**.

Wydatki z tego tytułu wyniosły w 2008 r. **193 171,56 zł** tj. **99,6%** możliwej do wykorzystania kwoty.

Prace społecznie użyteczne to forma wspierania bezrobotnych, nastawiona na aktywizację osób którym najtrudniej znaleźć zatrudnienie na rynku pracy. Do prac społecznie użytecznych

kierowane są osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, wskazane przez ośrodki pomocy społecznej z poszczególnych gmin powiatu opolskiego i miasta Opola. Bezrobotni wykonują proste prace na rzecz społeczności lokalnej, na terenie gminy w której mieszkają, nie więcej niż 10 godzin tygodniowo. Za wykonaną pracę otrzymują świadczenie w wysokości co najmniej 6,50 zł za godzinę.

W 2008 r. do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowanych zostało **1331 bezrobotnych**. Po ich zakończeniu, do dnia 31.03.2009 r. **42 osoby** podjęły pracę.

Efektywność programu wyniosła **3,2%**.

Koszt jednostkowy programu wyniósł **145,13 zł**.

Koszt ponownego zatrudnienia wyniósł **4 599,32 zł**.

STAŻE

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie staży w 2008 r. wyniósł **4 599 586,70 zł**.

Wydatkowanie środków wyniosło **4 558 974,77 zł** co stanowi **99,1 %** limitu w tym wydatki związane z finansowaniem staży rozpoczętych w roku 2007 r. i kontynuowanych w 2008 r. wyniosły **1 586 751,00 zł**, a wydatkowanie środków Funduszu Pracy wynikające z umów zawartych w 2008 r. wyniosło **2 972 223,77 zł**.

Staż to instrument rynku pracy, który od lat budzi największe zainteresowanie pracodawców, zarówno tych z sektora publicznego jak i prywatnych przedsiębiorców. Od czterech lat liczba bezrobotnych do 25 roku życia i absolwentów szkół wyższych do 27 lat kierowanych do odbycia stażu u pracodawcy utrzymuje się na podobnym, bardzo wysokim poziomie.

Pracodawcy świadomie wybierają ten instrument rynku pracy gdyż bez ponoszenia kosztów zyskują, często w pełni wykwalifikowane, „ręce do pracy”.

Zainteresowanie stażami obserwuje się u pracodawców niezależnie od ich kondycji finansowej, liczby zatrudnionych pracowników czy profilu działalności. Z drugiej strony również wśród samej młodzieży, z powodu braku ofert stałej pracy dla tej grupy bezrobotnych, wzrasta zainteresowanie tą formą aktywizacji zawodowej.

Dodatkowo organizowanie i finansowanie staży ułatwia fakt, że od czterech lat prawie połowa środków publicznych przeznaczonych na finansowanie staży pochodzi z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Finansowanie staży w 2008 roku w rozbiciu na poszczególne programy przedstawia poniższe zestawienie .

<i>Limit na 2007 r.</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r.</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>	<i>Zobowiązania na 2009 r. wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>
4 599 586,70	4 558 974,77	1 586 751,00	2 972 223,77	1 875 745,34
w tym :				
- staże finansowane tylko z algorytmu	2 208 512,90	1 586 751,00	621 761,90	842 848,69
- program HERKULES POKL Podziałanie 6.1.3	2 257 923,26	0,00	2 257 923,26	390 105,1
- program GOTOWI NA WSZYSTKO rezerwa samorządu województwa	92 538,61	0,00	92 538,61	642 791,55

Ogółem w roku 2008 staż odbywało **1363 bezrobotnych**, w tym **989 osób** skierowanych przez urząd na staż w ramach umów zawartych z pracodawcami w 2008 roku i **374 osób**, które kontynuowały staż rozpoczęty w 2007 roku.

Ogółem do końca 2008 roku odbywanie stażu zakończyło **894 osób**. **298 bezrobotnych** po zakończeniu stażu podjęło pracę.

Efektywność programu na dzień 31.03.2009 r. wyniosła **33,3 %** .

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób objętych stażami w 2008 r. wraz z efektywnością programu:

	<i>Liczba osób objętych programem</i>	<i>Liczba osób kończących program do 31.12.2008 r.</i>	<i>Liczba podjęć pracy po zakończeniu programu na dzień 31.03.2009 r.</i>	<i>Efektywność programu na dzień 31.03.2009 r.</i>
<i>Ogółem</i>	1363	894	298	33,3%
<i>z tego :</i>				
- staże finansowane tylko z algorytmu	671	487	181	37,2%
- program HERKULES POKL Podziałanie 6.1.3	547	403	113	28,0%
- program GOTOWI NA WSZYSTKO rezerwa samorządu województwa	145	4	4	100,0%

Średni koszt jednostkowy stażu wyniósł w 2008 roku **6 506,29 zł**.

Koszt ponownego zatrudnienia wyniósł **13 564,61 zł**.

PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych w 2008 r. na finansowanie instrumentu rynku pracy pn. przygotowanie zawodowe w miejscu pracy wynosił **1 763 780,89 zł**.

Wykorzystanie powyższego limitu i faktyczne wydatkowanie środków FP wyniosło **1 757 142,78 zł** co stanowi **99,6 %** limitu.

Ogółem w 2008 roku w ramach przygotowania zawodowego zaktywizowano **494 bezrobotnych** w tym **404 osoby** skierowane do odbycia przygotowania zawodowego w 2008 r. i **90 bezrobotnych** kontynuujących przygotowanie zawodowe rozpoczęte w 2008 r.

Do końca 2008 roku udział w programie zakończyło **317 bezrobotnych**. Do 31.03.2009 r. zatrudnionych zostało **105 osób**.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu programu wyniósł **33,1 %**.

Średni koszt uczestnictwa w programie 1 osoby wyniósł w 2008 roku **5 151,96 zł**.

Koszt ponownego zatrudnienia wyniósł **10 301,01 zł**.

Realizację programu w 2008 roku przedstawia poniższe zestawienie:

	<i>Wykonanie</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r.</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>	<i>Zobowiązania na 2009 r. wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>
1 763 780,89	1 757 142,78	344 415,83	1 412 726,95	668 666,59
w tym :				
- przygotowanie zawodowe finansowane tylko z algorytmu	504 719,64	344 415,00	160 303,81	193 309,39
- program HERKULES POKL Podziałanie 6.1.3	1 252 423,14	0,00	1 252 423,14	475 357,20

Tabela obrazująca liczbę osób objętych programem w 2008 roku oraz efektywność programu:

	<i>Liczba osób objętych programem</i>	<i>Liczba osób kończących program do 31.12.2008 r.</i>	<i>Liczba podjęć pracy po zakończeniu programu</i>	<i>Efektywność programu na dzień 31.03.2009 r.</i>
Ogółem	494	317	105	33,1%
z tego :				
- przygotowanie zawodowe finansowane tylko z algorytmu	159	117	38	32,5%
- program HERKULES POKL Podziałanie 6.1.3	335	200	77	38,5%

JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEZ BEZROBOTNEGO - DOTACJE

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na przyznanie bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej wynosił w 2008 roku **6 786 504,78 zł.**

Wydatkowanie środków z tego tytułu wyniosło w 2008 r. **6 781 798,30 zł** tj. **99,9 %** limitu.

Poniższa tabela przedstawia wydatkowanie środków FP w 2008 roku w rozbiciu na poszczególne programy:

<i>Limit na 2008 r.</i>	<i>Wykonanie</i>
6 786 504,78	6 781 798,30
w tym :	
- dotacje udzielane tylko z algorytmu	935 258,67
- program HERKULES - POKL Podziałanie 6.1.3	2 685 797,02
- program MÓJ BIZNES – rezerwa ministra	774 955,27
- program 45/50 PLUS – rezerwa ministra	441 975,98
- program STAWIAM NA SIEBIE - rezerwa ministra	933 557,37
- program MOJA SZANSA - rezerwa ministra	1 010 253,

Ogółem w 2008 r. jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **493 bezrobotnych**. Do 31.12.2008 r. działalność podjęło **406 osób**, na koniec I kwartału 2009 r. **491 bezrobotnych**.

W przypadku tego instrumentu rynku pracy nie bada się efektywności programu, gdyż z założenia każda osoba bezrobotna która otrzymała środki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej jest zobowiązana do jej rozpoczęcia i prowadzenia przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Tabela poniżej przedstawia realizację programu w 2008 r.

	<i>Liczba osób które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej w 2008 r.</i>	<i>Liczba osób które rozpoczęły działalność do 31.03.2009 r.</i>
Ogółem	493	491
z tego :		
- środki algorytmu	75	74
- program HERKULES	194	194
- program MÓJ BIZNES	54	54
- program 45/50 PLUS	31	30
- program STAWIAM NA SIEBIE	68	68
- program MOJA SZANSA	71	71

Zainteresowanie instrumentem rynku pracy jakim są jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego, z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem klientów PUP w Opolu. W stosunku do liczby dotacji udzielonych w 2005 roku (183) w 2006 roku zaobserwowano 50% wzrost do liczby 274 dotacji. W 2007 roku nastąpił kolejny wzrost udzielonych dotacji. W porównaniu do 2006 roku o 25% (343 dotacje). w 2008 r. utrzymywała się dalej tendencja wzrostowa. W stosunku do 2007 r. o 43,7%

Tak duże zainteresowanie dotacjami bierze się z faktu, że z założenia otrzymane środki są bezzwrotne. Ponadto trzeba spełnić minimum warunków by je otrzymać. Praktycznie każda osoba zarejestrowana w urzędzie może ubiegać się o dotację. Warunkiem niezbędnym do uzyskania środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej jest ukończenie przez bezrobotnego pięciodniowego szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, finansowanego przez urząd pracy.

Można przypuszczać, że zainteresowanie bezrobotnych tym instrumentem rynku pracy w roku 2009 będzie nie mniejsze niż do tej pory. Pogarszająca się sytuacja na rynku pracy, likwidacja miejsc pracy i spadek liczby ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców, a także powroty do kraju osób pracujących do tej pory za granicą z pewnością skłonią niejednego bezrobotnego do zastanowienia się nad tym czy podjęcie działalności gospodarczej nie będzie najlepszą alternatywą w stosunku do pracy na etacie, której nie mogą podjąć.

Średnia wysokość dotacji przyznanej w 2008 r. wyniosła **13 756,18 zł**.

REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY DLA SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego wynosił w 2008 r. **1 675 875,73 zł**.

Wydatkowanie środków z tego tytułu wyniosło w 2008 r. **1 674 229,09 zł** co stanowi **100%** limitu.

Poniższa tabela przedstawia finansowanie programu w 2008 roku:

<i>Limit na 2008 r.</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2007 r.</i>	<i>Wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>	<i>Zobowiązania na 2009 r. wynikające z umów zawartych w 2008 r.</i>
1 675 875,73	1 674 229,09	65 862,00	1 608 367,09	102 196,00
w tym :				
- środki algorytmu	696 192,11	0,00	630 330,11	102 196,00
- program GOTOWI NA WSZYSTKO rezerwa samorządu województwa	759 523,17	0,00	759 523,17	0,00
- program NOWE HORYZONTY rezerwa samorządu województwa	29 456,00	0,00	29 456,00	0,00
- program MOJA SZANSA rezerwa ministra	189 057,81	0,00	189 057,81	0,00

Ogółem w roku 2008 w wyniku refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzonych zostało **120 miejsc pracy** na których zatrudnione zostały osoby bezrobotne skierowane na te miejsca pracy przez PUP w Opolu

	<i>Liczba miejsc pracy utworzonych w 2008 roku w wyniku refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego</i>
Ogółem w tym :	120
- środki algorytmu	48
- program GOTOWI NA WSZYSTKO	57
- program NOWE HORYZONTY	2
- program MOJA SZANSA	13

Średni koszt refundacji wyniósł **13 951,91 zł**.

ZWROT KOSZTÓW PRZEJAZDU DO PRACY, NA STAŻ LUB PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE W MIEJSCU PRACY

Limit środków FP przeznaczonych na zwrot kosztów przejazdu do pracy, na staż lub przygotowanie zawodowe w miejscu pracy wynosił w 2008 r. **367 183,72,- zł**.

Wykorzystanie powyższego limitu i faktyczne wydatkowanie środków FP z tego tytułu wyniosło w 2008 r. **367 183,72 zł** co stanowi **100 %** limitu, z czego wydatkowanie środków wynikające z umów zawartych w roku 2008 wyniosło **279 622,19 zł**, a wydatkowanie środków związane z płatnością zobowiązań wynikających z umów zawartych w 2007 r. wyniosło **87 561,53 zł**.

Ogółem w 2008 r. z tego instrumentu rynku pracy skorzystało **892 bezrobotnych**. Zwrot kosztów przejazdu do pracy otrzymało **186 osób**, zwrot kosztów przejazdu na staż otrzymało **557 bezrobotnych**, a zwrot kosztów przejazdu z tytułu obywatela na przygotowania zawodowego w miejscu pracy otrzymało **149 bezrobotnych**.

POZOSTAŁE WYDATKI

Dodatkowo w 2008 r. 10 osób bezrobotnych skierowane przez urząd na staż lub przygotowanie zawodowe w miejscu pracy otrzymało zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7. Łączne wydatki z tego tytułu wyniosły w 2008 r. **5 643,43 zł**.

2 osobom – rolnikom zarejestrowanym w urzędzie po rozwiązaniu stosunku pracy, urząd opłacał składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Łączne wydatki z tego tytułu wyniosły w 2008 r. **1 050,00 zł**.

Natomiast **40 990,00 zł** wydano na badania lekarskie mające na celu stwierdzenie zdolności bezrobotnego do wykonywania stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy, a także na specjalistyczne badania i psychologiczne zlecone przez doradcę zawodowego.

PODSUMOWANIE

<i>Tytuł</i>	<i>Koszt jednostkowy (zł)</i>	<i>Efektywność programu</i>	<i>Koszt ponownego zatrudnienia (zł)</i>
Szkolenia	1 348,63	37,9%	2 857,11
Prace interwencyjne	3 858,40	65,0%	5 690,64
Roboty publiczne	6 031,02	31,9%	19 719,30
Prace społecznie użyteczne	145,13	3,2%	4 599,32
Staże	6 506,29	33,3%	13 564,61
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	5 151,96	33,1%	10 301,01
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	13 756,18	x	x
Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	13 951,91	x	x

Instrumentem rynku pracy o najwyższym koszcie jednostkowym była w 2008 r. „refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego”. Drugim w kolejności „jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego”. Uwzględniając jednak fakt, że oba wymienione instrumenty zakładają z definicji stuprocentową gwarancję zatrudnienia poprzez utworzenie nowego miejsca pracy u pracodawcy lub podjęcie działalności przez bezrobotnego koszt ponownego zatrudnienia (gdyby go wyliczano) jest zbliżony do tego jaki osiągnięto w przypadku staży, a wyraźnie niższy, bo aż o parę tysięcy od kosztu ponownego zatrudnienia dla robót publicznych.

Programem o najniższym koszcie jednostkowym są prace społecznie użyteczne. Wartość ta jednak nie przekłada się na wysokość kosztu ponownego zatrudnienia, który przy niskiej efektywności programu jest w stosunku do kosztu jednostkowego bardzo wysoki.

Stosunkowo niski koszt jednostkowy i niski koszt ponownego zatrudnienia występuje w przypadku szkoleń. Biorąc dodatkowo pod uwagę dużą liczbę bezrobotnych korzystających z tej usługi rynku pracy, zasadnym wydaje się promowanie tej formy aktywizacji w kolejnym roku.